

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi
orian.bondestam@mmm.fi
tapio.hakaste@mmm.fi

1.2.2013

MMM, Lausuntopyyntö 19.12.2012, 2423/443/2012

LAUSUNTO TORNIONJOEN KALASTUSSÄÄNTÖÄ KOSKEVISTA NEUVOTTELUISTA RUOTSIN KANSSA VUODELLE 2013

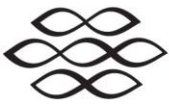
Suomalais-ruotsalainen rajajokikomissio on tutustunut maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyyntöön koskien neuvotteluita Ruotsin kanssa Torniojoen kalastussäätöä.

Rajajokikomissio pitää maa- ja metsätalousministeriön lausuntopyynnössä esitettyjä ehdotuksia Torniojoen kalastusalueen kalastussäännöstä pääosin kannatettavina. Rajajokikomissio haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota eräisiin ministeriön ehdotuksen yksityiskohtiin.

Rajajokisopimuksen kalastussäätö mahdollistaa lohenkalastuksen aloituksen kiinteillä pyydyksillä kesäkuun 17. ja 29. päivän välillä, ottaen huomioon kalastussäännön tarkoituksen ja lähtökohdan, eli että lohen hyödyntäminen ja suojeleminen on tasapainossa ja eri kalastajaryhmien intressit koko raja-alueella tulevat huomioiduksi. Jokialueella lohella on suuri merkitys niin paikallisille asukkaille kuin matkailuyrittäjille. Tornionjoki on biologisesti erityisen merkityksellinen joki koko Itämeren villilohikannalle. Tornionjoki tuottaa jopa noin 70% kaikesta Itämeressä pyydetystä lohisaaliista. Tornionjoki on tärkeä sekä lohelle että ihmiselle noin 500 kilometrin pitkän jokilaakson varrella. Kalastus merialueella vaikuttaa kannan tilaan ja kalastusmahdollisuuksiin koko raja-alueella. Rajajokikomissio korostaa sitä, että näitä kaikkia mainittuja seikkoja tulee punnita tasapuolisesti neuvotteluissa lohenkalastuksen aloituspäivästä tulevalle kalastuskaudelle.

Mikäli kalastus merialueilla aloitetaan myöhemmin, voidaan jokialueella soveltaa tällöin aikaisempaa kauden päättämistä. Toisaalta viehekalastuskauden pituus voitaisiin pitää nykyisellään elokuun loppuun saakka huomioiden matkailuyrittäjien mahdollisuudet harjoittaa toimintaa matkailusesongin loppuun asti. Meri- ja jokialueen kalastukseen tulee löytää molempia tasapuolisesti kohteleva ratkaisu.

Neuvotteluissa Ruotsin kanssa tulee määrätietoisesti pyrkiä siihen, että kalastuksen aloitusajankohta on sama molempien maiden alueella, jotta rajajokisopimuksen vaatimus sopimusmaiden kansalaisten yhdenvertaisesta kohtelusta toteutuu käytännössä. Molemmille maille yhteisen kalastuksen aloituspäivän tulee koskea myös kalastusta terminaalialueilla. Tämä ratkaisu on tarpeellinen, koska terminaalialueilla kalastetaan sekä villiä että istutettua lohikantaa.

Biologisesta näkökulmasta ja rajajokikomission aikaisempien kannanottojen mukaisesti on perusteltua aloittaa lohenkalastus merialueella suoraan ilman ns. muun kalan pyyntiä koskevia poikkeuslupia. Tällöin lohenpyyntiä merialueella voidaan paremmin hallita.

Lausuntopyynnössä esitetyt kulkuverkolla tapahtuvan pyynnin rajoitukset yhdestä enintään 90 metrin kulkuverkosta venekuntaa kohden ovat saatujen kokemusten perusteella erittäin kannatettavia. Rajajokisopimuksessa kulkuverkolla tapahtuvaa pyyntiä on perusteltu perinteisen kalastustavan säilyttämisellä. Lienee kuitenkin syytä epäillä, voidaanko kulkuverkolla tapahtuvaa pyyntiä ylipäätään pitää Tornionjoella perinteisenä pyyntimuotona. Sen sijaan kulleverkolla tapahtuva pyynti voitaisiin katsoa perinteiseksi kalastustavaksi jokialueella. Rajajokikomissio ehdottaa ministeriön ehdotuksessa esitettyjen rajoitusten lisäksi, että kulkuverkoilla tapahtuvalle pyynnille asetetaan kalastuskausikohtainen saalisrajoitus.

Meritaimenen rauhoittaminen jokialueella on tarpeen kalakantojen suojelemisen näkökulmasta. Taimenen suojelutoimia on syytä soveltaa sekä meri- että jokialueella.

Mikäli saaliskala nostetaan pyynnin yhteydessä veneeseen, se tapahtuu pääsääntöisesti koukkaamalla, jolloin kala vahingoittuu elinkelvottomaksi. Nostokoukun käyttöä tulisi tämän vuoksi rajoittaa vähintään antamalla suositus siitä, että nostokoukku ei käytettäisi lainkaan jokialueella, vaan siirryttäisiin haavin käyttöön.

Jotta lohta voitaisiin suojella tehokkaasti, olisi syytä määrätä saalisrajoitus myös joelle. Komissio esittää kalastuskautta koskevaksi saalisrajoitukseksi 5 lohta yhtä luvan lunastanutta henkilöä kohden. Komission näkemyksen mukaan jokaisella lohta kalastavalta, kalastustavasta riippumatta, on oltava kalastukseen oikeuttava yhteislupa.

Rajajokikomissio haluaa korostaa kalastuksenvalonnan tärkeyttä. Kalastuksenvalvontaan kohdennettuja resursseja olisi huomattavasti lisättävä nykyisestä. Tulisi myös myöskin harkita, voitaisiinko valvonnan rahoitusta siirtää nykyistä enemmän valtioiden vastuulle, samaan tapaan kuin valtiot vastaavat kalastuksenvalonnan Tenojoella.

Johan Antti
Puheenjohtaja

Timo Jokelainen
Varapuheenjohtaja

Virve Sallialmi
Sihteeri